

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om ett särskilt hedersbrott (SOU 2020:57)

Er beteckning Ju2020/03640

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län ställer sig positiv till de förslag som utredningen presenterar i betänkandet.

Länsstyrelsen vill dock framföra ytterligare synpunkter:

- Länsstyrelsen instämmer i utredningens slutsats att en särskild brottstyp, som tar sikte på upprepade hedersrelaterade gärningar som riktar sig mot samma brottsoffer, är en tydlig signal och kan ha en normbildande effekt. Det är dock viktigt att ett kompletterande arbete för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck löper parallellt med en skärpt lagstiftning.
- Flera av utredningens förslag syftar till att lyfta ansvar från brottsoffret och i stället lägga ansvaret på förövaren. Detta ser Länsstyrelsen i Stockholm som viktiga steg framåt. Däremot anser myndigheten att det är direkt olämpligt att behålla undantaget från kontaktförbud, enligt 1 § första stycket i lagen om kontaktförbud, för ”kontakter som med hänsyn till särskilda omständigheter är uppenbart befogade” i de fall kontaktförbudet har koppling till ett hedersbrott.

8.2 Det finns ett behov av en särskild brottstyp avseende hedersrelaterade gärningar

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att det finns ett stort och ökande behov av att motverka hedersrelaterat våld och annat sådant förtryck och att det därmed bör införas en särskild brottstyp som tar sikte på hedersrelaterade gärningar.

Länsstyrelsen vill dock framföra att för att få den normbildande effekt som förslaget syftar till behöver en skärpt lagstiftning även fortsättningsvis kompletteras med förebyggande insatser och särskilt insatser som stärker alla medborgares delaktighet och inflytande. Dessutom behövs ett fortsatt arbete för bättre upptäckt av hedersrelaterat våld och förtryck samt adekvat stöd till utsatta personer så att tilliten till det stöd som samhället kan erbjuda stärks. Detta är nödvändigt för att även de flickor, pojkar, kvinnor och män som lever med hedersrelaterat våld och förtryck ska känna att de normer och rättigheter som fastslås i den svenska lagstiftningen även omfattar dem.

Datum
2021-01-14

Beteckning
101-101-61837-2020

10.3 Straffskalan för överträdelse av kontaktförbud

Länsstyrelsen är positiv till förslagen om att höja straffskalan för överträdelser av kontaktförbudet och ersätta ansvarsfrihetsregeln med en bestämmelse om böter i ringa fall.

Däremot anser myndigheten att undantaget från kontaktförbud för ”kontakter som med hänsyn till särskilda omständigheter är uppenbart befogade” borde tas bort i de fall kontaktförbudet är kopplat till ett hedersbrott. Utredningen lyfter följande exempel som skäl för undantag:

”Om B kontaktar A exempelvis för att meddela att deras gemensamma barn har blivit svårt sjukt när barnet befinner sig hos B, så bör den kontakten inte anses omfattas av ett eventuellt förbud för B att kontakta A.” (s. 262)

Detta är ett mycket bra exempel på vanligt förekommande strategier för att locka hem en kvinna som sökt skydd på grund av hedersrelaterat våld och förtryck. Tjej- och kvinnojourer har många exempel på hur familjemedlemmar kontaktar den skyddade flickan eller kvinnan med berättelser om sjuka familjemedlemmar eller släktingar för att på detta sätt få den skyddade att ta tillbaka vittnesmål och återvända hem. Länsstyrelsen anser därför att det vore mycket olyckligt att behålla det aktuella undantaget från kontaktförbudet. Information mellan parter där kontaktförbud finns utdömt bör hanteras av antingen socialtjänsten eller Polisen för att minska risken för press på målsäganden.

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Johan von Sydow med utvecklingsledare Maria Billinger som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Anna Conzen och avdelningschef Mathias Wahlsten medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.